

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Pot- en Containerteelt in de Hazerswoudsche droogmakerij

**Toetsingsadvies over de derde aanvulling op het
milieueffectrapport en de aanvullende notities
daarop**

22 juni 2010 / rapportnummer 1050-254

1. OORDEEL OVER HET MER

Meersma Projecten en de gemeente Rijnwoude hebben het voornemen om een pot- en containerteeltterrein te ontwikkelen van circa 175 hectare ten westen van de kern Boskoop. Het project kent een lange voorgeschiedenis. Ter ondersteuning van de besluitvorming is al in 2000 een milieueffectrapport (MER 2000) opgesteld. Vervolgens is in mei 2005 een aanvulling op het MER gemaakt (aanvulling 2005). De Commissie voor de m.e.r.^{1, 2} heeft beide rapporten in 2001 en 2005 getoetst en was van mening dat het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie voor de besluitvorming bevatten. Om de ontwikkeling van het PCT-terrein mogelijk te maken wordt een bestemmingsplan opgesteld. De gemeenteraad van Rijnwoude is bevoegd gezag in deze procedure.

De gemeente Rijnwoude heeft in november 2009 opnieuw een aanvulling op het MER laten maken (aanvulling 2009) vanwege de volgende wijzigingen in het plan:

- Circa 32 hectare van het plangebied zal worden ontwikkeld tot een 'Agro Business Centre';
- Nieuwe directe ontsluiting op de N455;
- Realisatie van meer waterberging.

Tijdens de toetsing van de aanvulling 2009 heeft een gesprek plaats gevonden tussen de Commissie, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer. Daar heeft de Commissie kenbaar gemaakt dat de aanvulling 2009 naar haar oordeel op een aantal onderdelen een onvolledig beeld geeft. Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegd gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen om een aanvullende notitie op de aanvulling 2009 te maken.³

De Commissie is van mening dat in de aanvulling 2009 in combinatie met de nadere informatie over de verkeersafwikkeling en de watervoorziening **de essentiële informatie aanwezig is voor de besluitvorming**.

De verkeersafwikkeling van het PCT-terrein is in de nadere informatie helder in beeld gebracht. Gebleken is dat er een capaciteitsprobleem op het kruispunt N455-Roemer plus het aanliggende wegvak zal kunnen ontstaan. Op alle overige wegvakken en kruispunten zal geen verslechtering optreden van de verkeersafwikkeling door de ontwikkeling van het initiatief. De Commissie adviseert om bij de vervolgbesluitvorming aandacht te besteden aan de verkeersafwikkeling van het PCT-terrein.

¹ In dit advies verder de Commissie genoemd.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

³ Zie voor data en termijnen Bijlage 1.

In de nadere informatie op de aanvulling 2009 is de watervoorziening voldoende inzichtelijk gemaakt. Uit de informatie blijkt dat het toepassen van de derde bron negatieve milieugevolgen met zich mee zal brengen met name bij de onttrekking van grondwater. De Commissie adviseert de beschikbaarheid van voldoende gietwater vooraf te borgen via het bestemmingsplan en het exploitatieplan en mogelijke mitigerende maatregelen te benoemen.

Genoemde nadere informatie op de aanvulling 2009 heeft niet ter visie gelegen. Daarom heeft de Commissie geen zienswijzen over de notities in haar advies mee kunnen nemen. De Commissie adviseert de notities bij de volgende stap in het besluitvormingsproces openbaar te maken. In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht en worden aanbevelingen gedaan voor het vervolgtraject.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Verkeersafwikkeling

Aanvulling 2009

Hoewel het extra verkeer ten gevolge van de ontwikkeling van het PCT-terrein stijgt van 800-1000 mvt/etmaal in het MER 2000 tot 7250 mvt/etmaal in de aanvulling 2009 wordt geconcludeerd dat dit door de nieuwe aansluiting op de N455 niet zal leiden tot knelpunten in de verkeersafwikkeling. De verkeersafwikkeling wordt daarom als neutraal beoordeeld.

Deze beoordeling is onderbouwd voor het aansluitpunt van het PCT-terrein op het lokale wegennet (de turborotonde), de Hoogeveenseweg (alleen op de direct aansluitende wegvakken), de Middelweg en de Voorweg. Deze beoordeling is niet onderbouwd voor de wegen verderop in het wegennet (N209, Zijde, Roemer en Noordeinde).⁴ Zowel in de corridorstudie N207 (december 2006) als in de ontwerp intergemeentelijke structuurvisie Greenport Regio Boskoop (maart 2010) wordt aangegeven dat er nu al bereikbaarheids- en daaraan gerelateerde leefbaarheidsproblemen in de omgeving van het PCT-terrein zijn. Deze problemen komen niet aan de orde in de aanvulling 2009 maar zijn wel essentieel voor de besluitvorming. De Commissie vroeg daarom een toelichting te geven op:

- de ernst en aard van de huidige en toekomstige bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen in het studiegebied inclusief de wegvakken N209, de Zijde, de Roemer en het Noordeinde;
- de neutrale score van de verkeersafwikkeling met in-acht-name van de bovenstaande problemen. Kaartmateriaal met I/C-plots en een heldere toelichting per knelpunt zijn daarbij gewenst.

⁴ Zie hierover ook de zienswijze van P. Baxmeier en I.J. Baxmeier-Priem, Lucia Wolters en Hans Geerling en R.J. Hagendoorn (nr. 1, 2 en 10 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

Nadere informatie op de aanvulling 2009

In de notitie 'Verkeersafwikkeling PCT-terrein Rijnwoude' van 8 juni 2010 wordt een nadere toelichting gegeven op bovenstaande vragen. Voor de notitie is gebruik gemaakt van het meest recente verkeersmodel Corridor N207/Rijnstreek. Hiermee wordt voor de situaties 2008, 2020 autonoom en 2020 met PCT-terrein een inschatting gegeven van de bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen. De notitie bevat heldere kaarten en tabellen.

Uit de notitie blijkt dat er, ondanks de neutrale score van de verkeersafwikkeling, toch capaciteitsknelpunten te verwachten zijn op het kruispunt N455-Roemer plus het aanliggende wegvak. Er worden geen mitigerende maatregelen in de notitie genoemd. Aangegeven wordt dat in het kader van het bestemmingsplan daarom nader, gedetailleerder onderzoek zal plaatsvinden. In het bestemmingsplan zal worden verankerd op welke wijze de verkeersafwikkeling na realisatie van het PCT-terrein gewaarborgd is (zowel ruimtelijk als financieel).

De Commissie is van mening dat de bereikbaarheidsproblemen helder in beeld zijn gebracht met behulp van I/C plots, tabellen en een toelichting. Het verwachte knelpunt op het kruispunt N455-Roemer ligt in de gemeente Boskoop en buiten het plangebied van het ontwerp bestemmingsplan 'PCT-terrein' waardoor ruimtelijke maatregelen niet in dit bestemmingsplan gewaarborgd kunnen worden.

In de notitie zijn tevens de effecten van de ontwikkeling van het PCT-terrein op de luchtkwaliteit en het verkeersgeluid helder in beeld gebracht.

- De Commissie adviseert om bij de vervolgbesluitvorming aandacht te besteden aan de verkeersafwikkeling van het PCT-terrein met behulp van bijvoorbeeld verkeersmanagement en infrastructurele maatregelen aan het kruispunt N455-Roemer en het aanliggende wegvak in overleg met de gemeente Boskoop.

2.2 Watervoorziening

Aanvulling 2009

In de aanvulling 2009 wordt aangegeven dat er geen extra gebiedsvreemd oppervlaktewater aangevoerd hoeft te worden omdat voldoende regenwater in bassins kan worden opgevangen om als gietwater voor de teelt te kunnen dienen. De effecten van het voornemen op het watergebruik zijn daarom als neutraal beoordeeld.

Deze beoordeling in de aanvulling 2009 komt niet overeen met de bevindingen uit het rapport 'Waterketen PCT-terrein' van Aqua-Terra Nova uit december 2009.⁵ In het rapport van Aqua-Terra Nova worden zeer uiteenlopende hoeveelheden benodigd gietwater genoemd. Op grond van gedane aannames in dit rapport blijkt er een watertekort te resteren. Om gietwatertekorten te voorkomen, is een aantal oplossingsrichtingen beschouwd in het rapport.

⁵ Zie hierover ook de zienswijze van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland (nr. 6 en 7 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

Het is onduidelijk of en in hoeverre deze maatregelen haalbaar zijn. Daarnaast zijn de mogelijke milieugevolgen niet in het MER beschreven. Om een oordeel te kunnen geven over de aanvulling 2009 vroeg de Commissie daarom nadere informatie op de volgende punten:

- Duidelijkheid over de gietwaterbehoefte of een reële bandbreedte daarvan;
- De maatregelen die nodig zijn om in de gietwaterbehoefte te kunnen voorzien, inclusief de opslag van gietwater;
- De milieueffecten die deze maatregelen hebben.

Nadere informatie op de aanvulling 2009

In de notitie 'Effectbeoordeling gietwaterbehoefte' van 9 juni 2010 wordt een bandbreedte voor het waterverbruik aangehouden van 700 tot 1200 mm per jaar. Tot circa 700 mm kan hierin worden voorzien door de opvang van hemelwater in voldoende ruime bassins. Daarboven is suppletie nodig. Op grond van milieueffecten gaat de voorkeur uit naar het hergebruiken van het effluent van de afvalwaterzuiveringsinstallatie Hazerswoude. Deze kan maximaal 420 mm gietwater per jaar leveren.

Om bij volledige realisatie (inclusief fase 4) van het PCT-terrein ook in een droog jaar over voldoende gietwater te kunnen beschikken is dus nog een derde bron nodig. Leidingwater, oppervlaktewater uit aangrenzende polders of via omgekeerde osmose ontzilt grondwater benutten, worden genoemd als mogelijkheden. Uit de nadere informatie blijkt dat met name het onttrekken van grondwater als mogelijke bron negatieve milieugevolgen met zich meebrengt.

De Commissie merkt verder op dat:

- in de berekeningen in de aanvulling 2009 wordt uitgegaan van een peil in waterbassins van maximaal 1 meter boven maaiveld en van een ontgravingdiepte van maximaal 1 m beneden maaiveld. In het ontwerp bestemmingsplan wordt echter aangegeven dat niet dieper dan 0,5 meter gegraven mag worden;
 - het hoogheemraadschap te kennen heeft gegeven dat het van plan is de AWZI Hazerswoude te sluiten. Nadere afspraken over de beschikbaarheid van deze bron voor de levering van gietwater zijn noodzakelijk;
 - de te kiezen (giet)waterhuishoudkundige infrastructuur gevolgen heeft voor de inrichting van het gehele plangebied. De keuze van een 'derde bron' kan daarom niet uitgesteld worden tot het moment van realisatie van fase 4.
- De Commissie adviseert de beschikbaarheid van voldoende gietwater vooraf te borgen via het bestemmingsplan en het exploitatieplan en mogelijke mitigerende maatregelen te benoemen.

3. AANBEVELINGEN VOOR HET VERVOLGPROCES

Referentiesituatie

In de aanvulling 2009 zijn de effecten van het bestemmingsplan uit 2009, het voorkeursalternatief (VKA) vergeleken met de effecten van het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) uit 2000. Zowel de uitgangspunten in het bestemmingsplan als de referentiesituatie (de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling) zijn sinds 2000 aanzienlijk gewijzigd. Dit blijkt onder andere uit de sterk toegenomen verkeersproductie en de gewijzigde inzichten in de waterhuishouding. Dit heeft gevolgen voor de vergelijking van de alternatieven.

Bij een referentiesituatie uit 2009 zou bijvoorbeeld het aspect waterkwaliteit bij het voorkeursalternatief 2009 negatief scoren in plaats van neutraal. Het oppervlakte waterpeil is verhoogd nadat de referentiesituatie is bepaald. Verhoging van het peil heeft een gunstig effect op de waterkwaliteit⁶. Dit effect zou bij een referentiesituatie uit 2009 onderdeel zijn van de autonome ontwikkeling maar wordt nu nog toegerekend aan het initiatief. De waterkwaliteit in de polder verslechtert doordat op het PCT-terrein met hemelwater wordt gebruikt als gietwater. Hierdoor blijft alleen de kwel over wat een negatief effect heeft op de waterkwaliteit. Dit komt in de scores niet tot uitdrukking omdat het positieve effect van het verhogen van het waterpeil wordt meegerekend. In de toelichting wordt de informatie wel gegeven waardoor er geen sprake is van een essentiële tekortkoming.

⁶ Zie bladzijde 19 van het MER

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing besluit-MER

Initiatiefnemer: Meersma Projecten BV

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Rijnwoude

Besluit: wijziging bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11.3

Activiteit: ontwikkeling van een pot- en containerteeltterrein (PCT) met een bruto-oppervlakte van 170 ha.

Bijzonderheden: Ter ondersteuning van de besluitvorming voor de ontwikkeling van het PCT-terrein is al in 2000 een milieueffectrapport (MER 2000) opgesteld. Vervolgens is in mei 2005 een aanvulling op het MER gemaakt (aanvulling 2005). De Commissie voor de m.e.r heeft beide rapporten in 2001 en 2005 getoetst en was van mening dat het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie voor de besluitvorming bevatten. De gemeente Rijnwoude heeft in november 2009 opnieuw een aanvulling op het MER laten maken (aanvulling 2009) vanwege de volgende wijzigingen in het plan:

- Circa 32 hectare van het plangebied zal worden ontwikkeld tot een 'Agro Business Centre';
- Nieuwe directe ontsluiting op de N455;
- Realisatie van meer waterberging.

Procedurele gegevens:

kennisgeving Startnotitie: 31 augustus 1999

richtlijnenadvies uitgebracht: 2 november 1999

richtlijnen vastgesteld: 27 januari 2000

kennisgeving MER: 2 mei 2000

aanvulling op het MER: 6 november 2000

toetsingsadvies uitgebracht: 5 maart 2001

tweede aanvulling op het MER: 20 juni 2005

aanvullend toetsingsadvies uitgebracht: 12 september 2005

kennisgeving MER in de Staatscourant: 17 februari 2010

ter inzage legging MER: 18 februari t/m 31 maart 2010

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 22 februari 2010

aanvraag aanvullende informatie: 29 april 2010

aanvullende informatie ontvangen: 8 en 9 juni 2010

toetsingsadvies uitgebracht: 22 juni 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. P.J.M. van den Bosch

ing. L.J.M. Raaijmakers

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

drs. J.P. Siedsma (secretaris)

ir. R.F. de Vries

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Aanvullende notitie MER 2009, RBOI, november 2009;
- Nader informatie op de aanvullende notitie MER 2009:
 - Verkeersafwikkeling PCT-terrein Rijnwoude, RBOI, juni 2010;
 - Effectbeoordeling gietwaterbehoefte, Witteveen en Bos, juni 2010;
- Bestemmingsplan PCT-terrein, RBOI, februari 2010;
- Corridorstudie N207, provincie Zuid-Holland en de gemeenten Bodegraven, Waddinxveen, Boskoop, Rijnwoude, Alphen aan den Rijn en Jacobswoude, december 2006;
- Ontwerp intergemeentelijke structuurvisie Greenport Regio Boskoop, BVR Adviseurs Ruimtelijke ontwikkeling, maart 2010;
- Nader onderzoek aanleg waterberging PCT te Hazerswoude-Dorp, Fugro Ingenieursbureau B.V., juni 2009;
- Waterinrichtingsplan-PCT Hazerswoude, van der Waal en Partners, januari 2009;
- Waterketen PCT-terrein Hazerswoude, Aqua-Terra Nova BV, december 2009;
- Variantenstudie gietwatervoorziening PCT-terrein Hazerswoude Aqua-Terra Nova BV, februari 2010.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. P. Baxmeier en I.J. Baxmeier-Priem, Hazerswoude-Dorp
2. Lucia Wolters en Hans Geerling, Benthuizen
3. Mr. drs. J. van Wieringen, namens R. van den Berg, Benthuizen
4. mondelinge zienswijze van J. Dekker, Hazerswoude-Rijndijk
5. CSVB, namens fam. Hoogendoorn, Hazerswoude-Dorp
6. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Den Haag
7. Hoogheemraadschap van Rijnland, Leiden
8. Mondelinge zienswijze van Baas Holding BV, Hazerswoude
9. Mondelinge zienswijze van S.A.J. Hoogeveen Holding BV, Hazerswoude-Dorp
10. R.J. Hagendoorn, verslag openbare vergadering op 2 februari 2010 te Hazerswoude-Rijndijk

Toetsingsadvies over de derde aanvulling op het milieueffectrapport Pot- en Containerteelt in de Hazerswoudsche droogmakerij en de aanvullende notities daarop

Meersma Projecten en de gemeente Rijnwoude hebben het voornemen om een pot- en containerteeltterrein te ontwikkelen van circa 175 hectare ten westen van de kern Boskoop. Ten behoeve van de besluitvorming over het bestemmingsplan wordt de procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

ISBN: 978-90-421-3060-9

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

